

A DEBRECENI EGYETEMI
FRANCIA INTÉZET
TAGJAINAK MUNKÁSSÁGA

HANKISS JÁNOS TUDOMÁNYOS MUNKÁLKODÁSÁNAK
25. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL KÖZZÉTETTÉK
VOLT TANÍTVÁNYAI

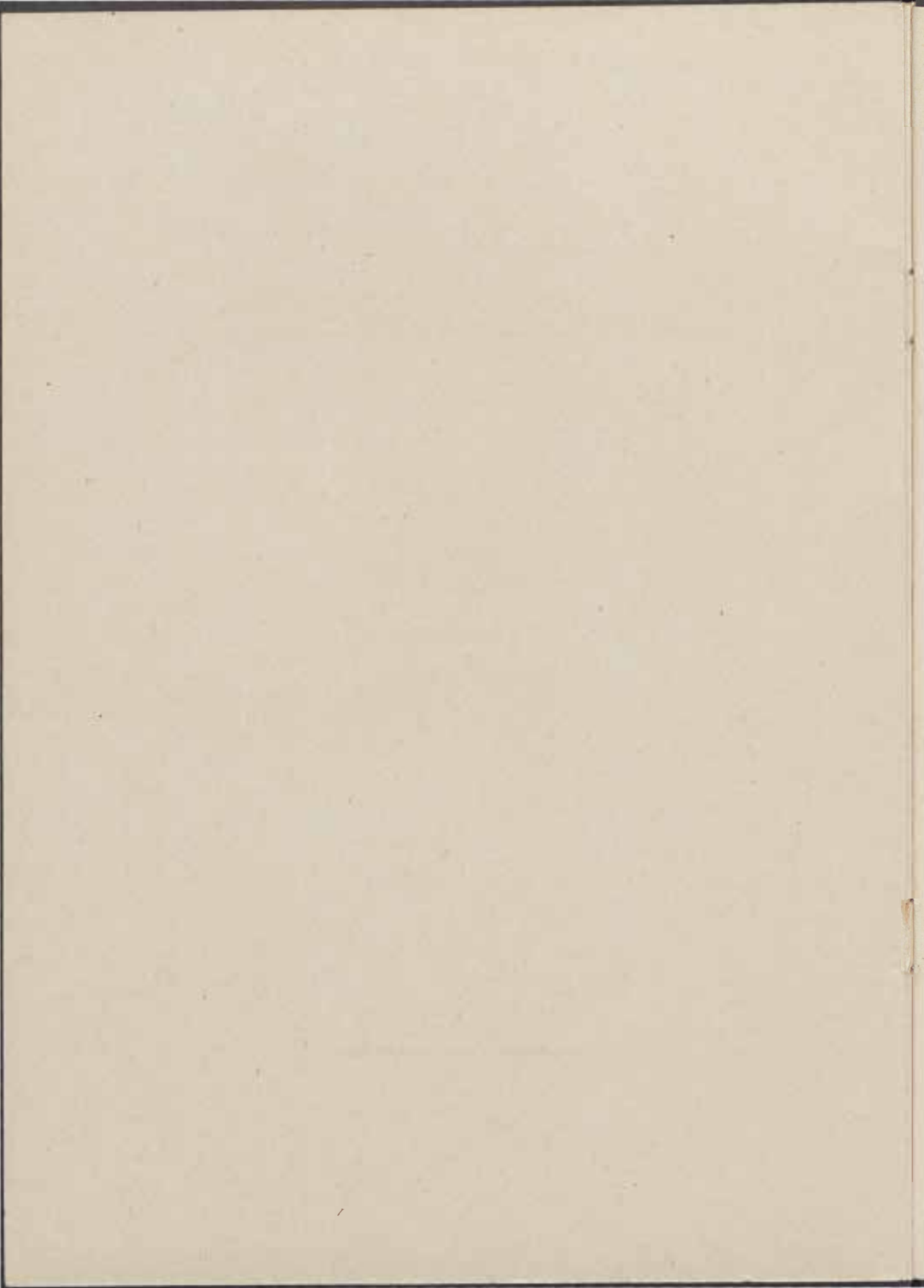
SZERKESZTETTE:

KOVÁCS MÁTÉ

DEBRECEN

1 9 4 2

A DEBRECENI EGYETEMI
FRANCIA INTÉZET
TAGJAINAK MUNKÁSSÁGA

HANKISS JÁNOS TUDOMÁNYOS MUNKÁLKODÁSÁNAK
25. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL KÖZZÉTETTÉK
VOLT TANÍTVÁNYAI

SZERKESZTETTE :
KOVÁCS MÁTÉ

DEBRECEN
»—————◀
1 9 4 2

VÁROSI NYOMDA, DEBRECEN.

1942—1991.

Anatole France közismert mondása szerint a művelt ember számára nincs érdekesebb, izgalmasabb olvasmány egy új könyvjegyzéknél. Sokszorosan áll ez a találó megállapítás a mi kis beszámolóinkra, amelyben régi-régi ismerősök és barátok küldhetnek üzenetet egymásnak nem egyszer évek, sőt évtizedek távlatából, s amelyet a tanítványi szeretet és hála ama kedves intézeti ünnep alkalmából állított össze, amikor professzorunk fáradhatatlan, sokoldalúan gazdag tudományos működésének 25. évét töltötte el.

Mert ez a kis seregszemle a baráti összetartozás emlékeztetőjéül és a tanítványi köszönet szerény kifejezéseként készült. Emlékeztetőül, hogy átlapozása során felvillan hassanak lelki szemeink előtt a régi ismerős arcok, a régi egyetemi francia órák kedves hangulatai, a professzori megbeszélések gazdag emlékei. Egy-egy percre felidézhetjük és megérezhetjük, hogy a Debreceni Egyetemi Francia Intézet nagy családjának a tagjai az időbeli és térbeli távolságok ellenére is összetartoznak, minden időkre összeköt mindnyájunkat lelki fejlődésünk és tudományos kipallérozódásunk közös forrása. Egyben a tanítványi hála és szeretet őszinte köszöneteként ezért a közös forrásból fakadó sok-sok lelki ajándékért és szellemi indítékért, amit az intézeti család fejétől a lefolyt évtizedek során szaktárgyunk körében és az élet ezer más vonatkozásában külön-külön és együttesen kaptunk. Úgy érezzük, hogy most, amikor mi, tanítványok is többnyire hosszú éveket töltöttünk el az emberformálás szolgálatában, most még elmélyültebb lélekkel hallathatjuk a szeretet és köszönet szavait, mert most magunk is sokszorosan átérezzük annak a megállapításnak mélységes értelmét, hogy az igazi tanító számára nincs nagyobb érték, mint a tanítványok elismerése és szeretete.

Többszörösen is megvan tehát az okunk azt hinni, hogy ez a kis seregszemle nemcsak a művelt ember mindenkori böngészgelő örömeire számíthat, hanem legszemélyesebb vonatkozásai révén a tanítványi és baráti szeretet melegével ragyoghatja be a könyvcímek és adatok szűkszavú, szürke hasábjait.

Az a munka, amit a Francia Intézet tagjai és az egyetemünk bölcsészeti karán doktori oklevelet szerzett francia szakosok végeztek, olyan sokirányú, hogy a kultúrkép teljessége nélkül nem hagyhattuk ki sem a szépirodalmi, sem a pedagógiai vagy publicisztikai munkák megemlítését, sem az olyan kéziratokét, amelyek eddig nem láthattak napvilágot.

Kezdeményező lépésünk magán viseli minden első lépés jellegzetes bizonytalanságát. Számos adatot sokszoros utánjárással sem tudtunk megszerezni. De biztosra vesszük, hogy e szerény első füzet megjelenése sarkallja majd társainkat, hogy a rájuk vonatkozó személyi és könyvészeti adatokat kiegészítsék. Készül az Intézet volt s jelenlegi tagjainak teljes névsora is.

Az adatgyűjtés annyira elnyúlt, hogy a munka egy évvel később jelenik meg a kiadása alkalmául kínálkozó évfordulónál (1940). Bár így a kerek 25 évet eggyel megtoldottuk, mégsem láttuk volna értelmét, hogy a késés egyetlen előnyét ki ne használjuk; ezért az 1941. év adatait is fölvevük jegyzékünkbe.

Társainkat, akikhez ezt a füzetet eljuttatjuk, arra kérjük, küldjék be a szükségesnek tartott kiegészítéseket és javításokat. Az átlapozásából adódó példák buzdítsanak mindnyájunkat további munkára.

Az a szállóige, hogy fegyverzörgés közben hallgatnak a műzsák, nagyobbára érvényét veszítette. Az új élet-halálharc mindenkitől fokozott erőkifejtést követel — azoktól is, akik itthon teljesítik kötelességüket.

Debrecen, 1942 február havában

Kovács Máté.

Jelmagyarázat. A csupa kezdőbetűkből alkotott sorok önállóan megjelent munkák címei. — Az Intézet tagjainak munkáinál az a) csoportban vannak az önálló munkák; b) tudományos cikket, c) fordítást, d) egyéb cikket, e) szépirodalmat jelent. — A mű címe után álló csillag azt jelenti, hogy az az Intézet kiadványainak sorozatában jelent meg. — EPhK = Egyetemes Philologiai Közöny, ItK = Irodalomtörténeti Közlemények, NRH = Nouvelle Revue de Hongrie, RConf. = Revue des Cours et Conférences, REH = (Revue des) Etudes Hongroises, RLC = Revue de Littérature Comparée.

DR. HANKISS JÁNOS:

Francia irodalomtörténet és nyelvészet.

- *Diderot mint realista elbeszélő*. Budapest, 1915. (Doktori ért.)
- *Rousseau magyar tárgyú vígjátékának keletkezéséhez*. EPhK, 1915.
- PHILIPPE NÉRICHAULT DESTOUCHES, L'HOMME ET L'ŒUVRE. Debrecen, Csáthy, 1918—19. 448 l.
- *Diderot und Herder*. Kny. Herrig's Archiv, é. n.
- *Essai sur la farce*. Revue de Philol. Française et de Littérature, 1919—20 (2 folyt.).
- *Zur Technik des französischen Renaissancelustspiels*. Kny. Die Neuen Sprachen, é. n.
- *Schelandre et Shakespeare*. Modern Language Notes, Baltimore, 1921.
- *Az intervokális mássalhangzók gyöngülése a román nyelvekben*. Akadémiai Értesítő, 1923.
- *Musset et Coppée inspireurs de Rostand*. Modern Language Notes, 1923.
- TROIS FARCES. Szövegkiadás bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel. Bibliotheca Romanica, 301—02. sz. Strassburg, Heitz, 1924. 76 l.
- *Victor Hugo és a magyar emigráció*. Tört. Szemle, 1925—26 (2 folyt.).
- *A francia helyesírás történetéhez*. EPhK, 1928.
- *Les Sept Cordes de la Lyre et le Faust français*. „Mélanges Baldensperger“, Paris, 1930.
- JULES VERNE. A TUDOMÁNY A SZÉPIRODALOMBAN. Budapest, 1930. 131 l.
- A *Világirodalmi Lexikon* (Budapest, Studium, 1930—33) francia irodalmi cikkeinek nagy többsége.
- *L'auteur de Chantecler poète de la suggestion*. Chantecler, 1931 (ápr. 25).
- *Georges Duhamel à Budapest*. Revue de Hongrie, 1931.
- *Secrets d'atelier de l'abbé Prévost*. Séances et Travaux de l'Académie des Sciences morales et politiques. Paris, 1932.
- THÉOPHILE DE VIAU : PYRAME ET THISBÉ. Kritikai kiadás bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel. „Singularia“, I. kötet Strassburg, Heitz, 1933. 137 l.
- *Liszt Ferenc nyomai a francia irodalomban*. Budapesti Szemle, 1934.
- *Écrivains français en Hongrie*. Les Cahiers de la Radio. Paris, 1934.

- *Apraxin Júlia és Alfred de Vigny*. EPhK, 1934.
- *Victor Hugo en 1935*. NRH, 1935.
- *Liszt écrivain et la littérature européenne*. RLC, 1937 és kny.
- *Jules Romains*. Napkelet, 1937.
- *Thalès Bernard és az egyetemes irodalom*. Budapesti Szemle, 1937.
- *Le répertoire français du Théâtre National centenaire*. Theater der Welt, 1937.
- *Molière és a magyar himzés*. Debreceni Szemle, 1939.
- *A cigányzene hatása. (André Theuriot és William Ritter.)* Debreceni Szemle, 1940.
- *Thalès Bernard és a magyar írók*. ItK, 1940.
- LISZT FERENC, AZ ÍRÓ. Budapest, Rózsavölgyi, 1941. 284 l.

Összehasonlító és magyar irodalom.

- *Jahrbuch der Grillparzer-Gesellschaft...* EPhK, 1915.
- *XVIII. századi francia tudósítás magyar vampirokról*. Tört. Szemle, 1920.
- *Petőfi et les poètes français*. RLC, 1922.
- *Petőfi és a francia költők*. Budapesti Szemle, 1923.
- *Endre és Johanna a provençal és a spanyol irodalomban*. EPhK, 1923.
- *Ábrányi Emil és a franciák*. Irodalomtört., 1924.
- *Jókai et la France*. RLC, 1926.
- **TORMAY CÉCILE**. „Kortársaink“ 5. sz. Budapest, Stúdium, 1928. 48 l.
- *Jókai Mór és egy francia anekdotakincs*. Irodalomtört., 1928.
- *Fráter György francia életirója*. Tört. Szemle, 1928.
- *Francia leírás a Nemzeti Múzeum gyermekkoráról*. M. Művészet, 1928.
- *Prévost abbé novellája Bethlen Miklósról*. Debreceni Szemle, 1929.
- *A XVIII. század a magyar irodalomban*. Debreceni Szemle, 1930.
- *Magyar ábránd a nyolcvanas évekből*. Debreceni Szemle, 1930.
- *Jókai et le Dictionnaire de l'Amour*. REH, 1929 és kny. (1931.)
- *A magyar irodalom sajátos értékei*. (Franciául is a *La Hongrie et la civilisation* c. mű II. kötetében.) Budapest, Pantheon, 1929.
- **PANORAMA DE LA LITTÉRATURE HONGROISE CONTEMPORAINE**. „Panoramas des Littératures Contemporaines.“ Paris, Kra, 1930. **Juhász Gézával**. 349 l.
- *Prévost abbé és Magyarország*. EPhK, 1931—32.
- *Franciák Magyarországon, magyarok Párizsban*. Budapesti Szemle, 1932.
- *Magyar színház, magyar beszéd*. Napkelet, 1932.
- *Jegyzetek az Ember Tragédiájához*. Debreceni Szemle, 1933 és kny.
- *Debrecen francia apoteózisa* (Debreceni Szemle, 1933 és) kny. 1933.
- *Petőfi mint politikai szónok*. A Nemzet, 1934.
- *A brüsszai angol konzul jelentése Kossuthról* (Debreceni Szemle, 1934 és) A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. oszt. kiadványai, VI. köt. 3. füzet. Debrecen, 1934.

- LUMIERE DE HONGRIE. Budapest, Vajna, 1935. S. Charléty előszavával. 225 l.
- *Jókai forráshasználata. A Névtelen Vár és az Egy hirhedett kalandor.* ItK, 1935. 2 folyt.
- *La Tragédie de l'Homme. L'Adam hongrois.* REH, 1935.
- *A Répertoire chronologique des Littératures modernes* (szerk.: P. Van Tieghem. Paris, Droz, 1935) magyar része.
- *Jókai forrásaihoz.* Irodalomtört., 1936.
- STORIA DELLA LETTERATURA UNGHERESE. Torino, Paravia, 1936. 356 l.
- UNGARI KIRJANDUSE ASEND MAAILMAS. (U. az finn — UNKARIN KIRJALLISUUDEN ASEMA MAAILMASSA — és magyar nyelven is: A MAGYAR IRODALOM VILÁGHELYZETE.) Fenno-Ugrica. Tallinn, 1936. 11, 14, ill. 12 l.
- ANTHOLOGIE DE LA POÉSIE HONGROISE. (Fordítások életrajzi bevezetőkkkel és jegyzetekkel.) Paris, Editions du Sagittaire, 1936. Molnos-Müller Lipóttal. 241 l.
- Giuseppe Cassone. Előszó Petőfi: *L'Apostolo* 2. kiadásához. Noto, Di Giovanni, é. n. (1937—XV.)
- *Bessenyei mint magyar élettípus.* Irodalomtört., 1938.
- LA LATINITÀ DELLA CULTURA UNGHERESE. Napoli, R. Istituto Sup. Orientale, 1938—XVI. 38 l.
- *Le Théâtre National et la littérature mondiale.* Theater der Welt, 1938.
- ANTHOLOGIE DE LA PROSE HONGROISE. Fordítások életrajzokkal és jegyzetekkel. Molnos Lipóttal. Paris, Editions du Sagittaire, 1938. 366 l.
- JÓKAI. Budapest, Egyetemi Nyomda, 1938. 72 l.
- *The Hungarian Theatre.* Delphian Quarterly, Chicago, 1939.
- TORMAY CÉCILE. Budapest, Singer és Wolfner, 1939. 276 l.
- *Goethe és Madách. (Eliziumi beszélgetések, I.)* Napkelet, 1939.
- *A magyar irodalom Európában.* (Székkfoglaló a Kisfaludy Társaságban) Budapesti Szemle, 1939.
- *Letteratura ungherese. A L'Ungheria d'oggi* (Roma, Edizioni Roma, 1939) egyik fejezete.
- *Lenau magyarsága — francia szemmel.* Pap Károly-Emlékkönyv. Debrecen, 1939.
- HUNGARICA. Debrecen, 1939. (Benne 36 cikk a szerkesztőtől.) 81 l.
- *A „Bánk bán“ európai távlata.* Debreceni Szemle, 1940.
- „Kisebbségi irodalom.“ Napkelet, 1940.
- *Bacsányi ismeretlen olasz fordítása.* Irodalomtörténet, 1940.
- *Ádám és Lucifer, magyar és francia romantika.* Irodalomtört., 1940.
- *Petrarca az Urániában.* Irodalomtört., 1940.
- *Ariosto és Magyarország.* Debreceni Szemle, 1940.
- *Sulle soglie della letteratura ungherese.* A Termini (Fiume) olasz-magyar különszáma, 1941.
- A MAGYAR GÉNIUSZ. Budapest székesfőváros kiadása, 1941. 276 l.
- *Kisfaludy Sándor Madagascari éneke.* Irodalomtörténet, 1941 (2 kis cikk).
- *Edgar Poe magyar dolgoiról.* Debreceni Szemle, 1941.

- *The Culmination of the Hungarian Ossian-Cult.* (A Philological Miscellany presented to Eilert Ekwall.) *Studia Neophilologica* (Uppsala), XIV. évf., 1941.

Irodalomelmélet.

- „Népszerű irodalom“ és „detektívregény“. *A detektívregény történetének vázlatja.* (2 cikk.) *Debreceni Szemle*, 1927.
- A DETEKTÍVREGÉNY. *A „népszerű“ irodalom elmélete és története*, I. („Gaea“, 1927, majd önállóan:) Budapest, 1928. 129 l.
- *Littérature populaire et roman policier.* RLC, 1928.
- *Le „Detective Novel“ et l'influence de la pensée scientifique.* RLC, 1930.
- *Irodalom és élet.* *Debreceni Szemle* és kny. 1931.
- *La littérature, fonction vitale.* *Actes du Congrès de Budapest (1931).* Bulletin of the Internat. Committee of Hist. Sciences, 1932.
- *A realizmus kritikája.* Napkelet, 1932.
- *A jellemrajz problémái.* *Debreceni Szemle*, 1932.
- *Emberismeret és irodalom.* *Debreceni Szemle*, 1932 és TITT kiadv.
- *Les caractères nationaux et leur représentation.* *Revue de Synthèse Hist.*, 1932 és kny.
- *Nemzetkép és irodalomkutatás.* *Minerva*, 1932 és *Minerva Könyvtár*, 41. sz.
- DÉFENSE ET ILLUSTRATION DE LA LITTÉRATURE. RCConf., 1932—1933, majd kiegészítve: Paris, Editions du Sagittaire, 1936. 236 l. A Francia Akadémia koszorúzta.
- *Enregistrement des „résultats acquis“ en histoire littéraire.* Bulletin of the Internat. Comm. of Hist. Sc. Warsaw, 1933.
- *Irodalmiság a művészetben.* Napkelet, 1933.
- *Az együttműködés szerepe és értéke az irodalomtudományban.* (A Budapesti Philol. Társaságban tartott előadás.) *Debreceni Szemle*, 1934 és kny.
- IRODALOMSZEMLÉLET. I. sorozat. „Új Írók“, IX. kötet. Debrecen, 1934. 80 l.
- *Az olvasó halhatatlansága.* Napkelet, 1934.
- *Irodalom és mitológia.* Napkelet, 1934.
- *Les périodes littéraires et la psychologie collective.* *Actes du Congrès d'Amsterdam (1935).* Bulletin of the Internat. Committee of Hist. Sciences, 1936.
- *Nemzeti irodalom és egyetemes irodalom.* Napkelet, 1937.
- *La terminologie d'histoire littéraire et les littératures comparées.* „Homage à K.-R. Gallas.“ *Neophilologus*, Gallas-Nummer, 1938.
- *Le drame populaire et la société.* VIIe Congrès des Sciences Historiques. Résumés ; *Actes du Congrès*, 1938 (1. kivonat, 2. előadás, 3. vita).
- *A beleélés.* *Debreceni Szemle*, 1938.
- *Az irodalmi érték problémája.* *Debreceni Szemle*, 1938.
- *Littérature universelle?* *Helicon*, 1938.
- *A dinamizmus.* *Debreceni Szemle*, 1939.
- *Az irodalmi műfajok.* *Debreceni Szemle*, 1939.

- *Író, irodalmi élet, irodalom.* Debreceni Szemle, 1939.
- *A csodás elem.* Debreceni Szemle, 1939—40.
- *Les genres littéraires et leur base psychologique.* Helicon, 1940 és kny.
- *A környezet szerepe az irodalmi műben.* Debreceni Szemle, 1940.
- *Az írásmű szerkezete.* Debreceni Szemle, 1941.
- *Stílusváltás az irodalomban.* Debreceni Szemle, 1941.
- *A hangulat.* Debreceni Szemle, 1941.
- *Irodalom és nemzeti jelleg.* Debreceni Szemle, 1941.
- **IRODALOMSZEMLÉLET** (II. sorozat). Budapest, Egyetemi Nyomda Könyvesboltja, 1941. 163 l.
- *Histoire et histoire littéraire.* Bulletin of the International Committee of Historical Sciences, 1941 jún.

Pedagógia, kultúrpolitika stb.

- *Quelques moyens de collaboration et de coopération scientifique.* Bulletin des Relations Scientifiques. Paris, Inst. internat. de Coop. Intell., 1928.
- *Koncentráció.* Iskolánkivüli Népművelés, 1928.
- *Tudományos munkaszervezetek.* Debreceni Szemle és kny., 1928.
- *Felnöttek iskolája.* U. o.
- *Szellemi fegyverek.* Debreceni Szemle és kny., 1929.
- *Debrecen kultúrája.* Magyar Szemle, 1929.
- *A fordítás nyomorúsága.* Debreceni Szemle, 1929.
- *Előadás a Magyarok Világkongresszusán.* A MVK Tárgyalásai. Budapest, 1930.
- *A diákok vándorlása és az egyetemközi élet.* Debreceni Szemle és kny., 1931.
- *Négyesy László az egyetemi tanár.* „Négyesy-Emlékkönyv“, 1931.
- *A magyar bölcsészethallgatók és tanárjelöltek első országos összejövetele (Debrecen, 1931).* A Felsőoktatási Egyesület Közleményei, 1931.
- *A párizsi őrhely.* (A párizsi magyar ösztöndíjasok munkáiból a Debreceni Szemlében szerkesztett különszám előszavául.) Debreceni Szemle, 1933 május.
- *A kultúrdiplomácia.* Külügyi Szemle, 1934.
- *Beszámoló a II. (amsterdami) irodalomtörténeti kongresszusról.* EPhK, 1935.
- *Rákóczi és a mai Magyarország.* Debreceni Szemle, 1936.
- *A magyar tanítói rend egysége.* 1936.
- **A KULTÚRDIPLOMÁCIA ALAPVETÉSE.** Questions d'actualité. Időszerű kérdések, VIII. kötet. Budapest, Magy. Külügyi Társaság, 1936. 76 l.
- *A magyar önmagát keresi.* Napkelet, 1936 (2. folyt.).
- *Debrecen kultúrképe.* Városkultúra, 1937.
- *A színház válsága.* Napkelet, 1937.
- *A városi szabadegyetem.* Ifjúsági Vezető, 1937.
- **A NYÁRI EGYETEM ELSŐ TÍZ ÉVE (1927—1936).** Debrecen, 1937. 32 l.

- LE LIVRE HONGROIS. SON RAYONNEMENT, SA BEAUTÉ, SES SERVICES RENDUS AUX LITTÉRATURES EUROPÉENNES. Paris, 1937. 46 l.
- *A magyar városi kultúra válsága és jövője.* Budapest, Magyar Kulturális Egyesületek Szövetsége, 1938.
- FRANCE ET HONGRIE. (Kefelevonat.) Budapest, 1938. 145 l.
- *Kis nemzet — nagy nemzet.* Külügyi Szemle, 1938.
- *Új magyar szellemiség felé.* Viharsarok, 1939.
- *A szelekció kérdése, különös tekintettel a francia felsőoktatásra.* A Felsőoktatásügyi Egyesület közgyűlésén tartott előadás. Egyetemi Élet, 1939.
- *Az irodalom védelme. G. Duhamel: Défense des lettres.* Budapesti Szemle, 1939.
- *L'Étudiant hongrois.* Chantiers (Bruxelles), 1939.
- *Rádió, film, színház és hangverseny.* „Népművelés és Szabadelőadás.“ Budapest székesfőváros népművelési bizottsága, 1939.
- *A mai magyar a többi nemzetek előtt.* A „Mai magyarságunk életrajza“ (Székesfehérvár, 1939) egy fejezete.
- ÜNNEPNAPOK MUNKÁJA. (Rádióelőadások.) Budapest, Singer és Wolfner, 1940. 189 l.
- *Szakképzés, tudósnevelés és népszerűsítés.* Az egyetemi képzés időszerű problémái. Egyetemi Élet, 1940.
- *A nyári egyetemek a magyar ügy szolgálatában.* (A VI. közigazg. továbbképző tanfolyamon tartott előadás.) Kny. a „Közigazgatásunk nemzetközi kapcsolatai“ c. munkából. Budapest, 1941.
- *A magyar ember és a külföldi közvélemény.* Ugyanabban a műben. Budapest, 1941.
- *Latinità nel bacino danubiano.* Comando (Roma), XIX. (1941.)

Számos más cikk az Iskolánkívüli Népművelés, a Magyar Lélek, a Debreceni Szemle, a Napkelet stb. folyóiratokban és a napilapokban (főképp Új Magyarság és Nemzeti Újság, egy sorozat a Pesti Hírlapban is).

EGYÉB.

I. Kisebb cikkek.

- *Dictionnaire*. Kisebb politikai és kultúrpolitikai cikkek a *Revue des Vivants* ily című rovatában (1934—1935).
- *Jules Verne és a tudomány*. Búvár, 1935 ápr.
- *Leffler Béla*. Napkelet, 1937.
- *A Parnasszus törvényhozója*. Tükör, 1937 febr.
- *Romantikus szikraköz*. Tükör, 1937 ápr.
- *Exposition universelle, Paris, 1937*. Tükör, 1937 júl.
- *A nap viharai és az ember élete*. Búvár, 1939 ápr.
- „Magyarok Istene.” Magyar Lélek, 1939.
- *Rádió és film a népművelésben*. Magyar Lélek, 1939.
- *Ismerd meg magadat*. Magyar Lélek, 1939.
- *Halottak az élőknek*. Új Idők, 1939 okt. 29.
- *Szittyá ló, szittyá bölcsesség*. Új Idők, 1939 nov. 27.
- *Racine*. Új Idők, 1939 dec. 10.
- *Az Érzékenység két arca*. Új Idők, 1940 jan. 14.
- *Dürer magyar arca*. Új Idők, 1940 jan. 21.
- *Maláji újságíró*. Új Idők, 1940 jan. 28.
- „Nyárspolgár-hazafiság”, Új Idők, 1940 febr. 25.
- *Népművelő-est március 15-ére*. Magyar Lélek, 1940.
- *A magyar ember és a szabadság*. Magyar Lélek, 1940.
- *Óriás és ékszerész*. Írók és Írások, 1940.
- *Izgalom a negyvenes években*. Új Idők, 1940 ápr. 28.
- *Az álarcot már nem lehet levenni*. Új Idők, 1940 július 21.
- *Az Arany—Mikes vonal*. Új Idők, 1940. dec. 22.
- *Hidak és pallók Erdélyhez*. Új Idők, 1940 aug. 4.
- *Szent István vigiliája*. Ünnepek, 1940 aug. 15.
- *Különnvélemény. A kulya és a karaván*. Új Idők, 1940 szeptember 22.
- *Száz magyar Karácsony*. Magyar Lélek, 1941.
- *Ádám mindenkié*. Magyar Lélek, 1941.
- *A vers*. Magyar Lélek, 1941.
- *Mégis a Jézuska hozza!*... Magyar Lélek, 1941.

Számos más cikk az Iskolánkivüli Népművelés, a Magyar Lélek, a Debreceni Szemle, a Napkelet stb. folyóiratokban és a napilapokban (főképp Új Magyarország és Nemzeti Újság, egy sorozat a Pesti Hírlapban is).

II. Fordítás, szépirodalom.

V. Hugo: *A dzsinnek* (Budapesti Szemle, 1923); — Rostand: *A cigányok* (u. o. 1925); — Valéry-Larbaud: *Óda* (Széphalom, 1928); — Jules Romains: *Óda* (u. o.); — Rostand: *A talicska* (Budapesti Szemle, 1929); — Paul Fort verseiből (Széphalom, 1931); — Paul Valéry és Edmond Teste (u. o., 1934); — Duhamel: *Florentin Prunier balladája* (Napkelet, 1936); — Duhamel: *Fables de mon jardin* (u. o., 1937); — J. Romains: *Donogoo* (Nemzeti Színház, 1937); — Musset: *Barberine* (Rádió, 1937 febr. 13, 1938); — Molière: *Az úrhatnám polgár* (Nemzeti Színház, 1938 jún. 10); — Musset: *Carmosine* (Rádió, 1939 jan. 21); — Labiche: *Szemfényvesztés; A helyesírás* (Rádió, 1940, 1941); — *Tilinkó*, pásztorjáték (Rádió, 1939); — Két egyszerű vers a szerelemről: *Az elveszett kulcs* (rég. német népdal); *A szerelem nem nő és nem férfi* (Walther von der Vogelweide) (Új Idők, 1940 máj. 19); — Burchiello: *Velence gondolái* (Új Idők, 1941).

Magyar költők és prózairók fordítása franciára a két antológiában és a NRH-ban (1932).

III. Szervezés, szerkesztés.

- A *Nyári Egyetem* II., V—XI., XIII. évfolyamának szervezése (1928, 1931—37, 1939).
- A *Debreceni Szemle* megalapítása (Milleker Rezsővel, 1927) és szerkesztése.
- Az *Iskolánkívüli Népművelés* c. lap szerkesztése (Milleker Rezsővel, 1927—28).
- A *Magyar Lélek* c. orsz. népművelési lap szerkesztése (1939-től).
- A *Helicon* c. nemzetközi irodalomelméleti folyóirat szerk. és kiad. (alap. 1938 a Nemzetközi Újabb Irodalomtörténeti Bizottság égisze alatt).
- Az I. nemzetközi irodalomtörténeti kongresszus szervezése Budapesten (1931).
- Az olasz szakos magyar tanárok számára rendezett I. (1937 júl.) és II. (1940 augusztus) továbbképző tanfolyam megszervezése és irányítása.
- A *felvidéki tanárok és tisztviselők* számára rendezett tanfolyam szervezése (1939 július).
- A *Külföldi Kulturális Intézetek Vezetőinek I. kongresszusán*, amelyet a Vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendezett Debrecenben, a helyi rendezést végezte mint a kongresszus társelnöke.
- A *bölcsészettanhallgatók és tanárjelöltek I. országos értekezletének* tanárvezetője volt (1931).
- A 30-as évek elején megindította a tudományos alapú *nemzetképelemzést* és kutatást. 1927-től fogva gyakorlati tapasztalatok alapján kezdte tanulmányozni és elméletileg is kiépíteni a *kultúrdiplomácia* problematikáját.
- 1938 tavaszán megszervezte a párizsi világkiállítás magyar pavillonjában „A magyar könyv sugárzása“ c. kiállítást, amelynek célja az idegen nyelvekre fordított magyar művek s a szép magyar könyvek bemutatása volt. Szerkesztette a kiállítás katalógusát (*Le Livre Hongrois*, Paris, 1937), amelyet a kiállítással egyetemben nagydíjjal jutalmazott a zsűri.
- A *Kortársaink* c. irodalmi életrajzsorozatot (10 füzet, 1928—35) szerkesztette.
- A *Termini* c. fiumei folyóirat olasz-magyar különszámát szerkesztette (1941).

IV. Előadások.

a) Külföldön.

- 1927 márc. 10 és 14. Sorbonne (Salle Louis Liard): *La France et la littérature hongroise; Enseignement du français aux Universités de Hongrie*.
- 1927 márc. 16. École de préparation des prof. français à l'étranger: I. a 2. sz. előadást.
- 1927 márc. az Institut internat. de Coopération intellectuelle meghívására expozé az idegen élőnyelvek tanításáról Magyarországon.
- 1927 május köz. u. ott képviseli a magyar kultuskormányt és mond expozét a műfordítás kérdéséről.
- 1927 nov. 23, 26, 30; dec. 3, 7, 10, 14, 17. Sorbonne: *Introduction à la Littérature hongroise* (8 előadás). Dec. 17-én a magyar diákok átadják a Sorbonne rektorának, S. Charlétynek és bölcsészeti dékánjának, F. Brunot-nak Juhász Kálmán a Sorbonne magyar diákjait ábrázoló plakettjét, amely ezt az aláírást viseli: „Ab anno millesimo“.
- 1928 aug. 14—18. előadás az oslói történettudományi kongresszuson, ahol a nemzetközi irodalomtörténeti bizottság (Commission internationale d'histoire littéraire moderne) megalapításában résztvett. Az előadás címe: *Quelques moyens de collaboration en matière historique et critique* (aug. 16).
- 1930 ápr. 26—27. a magyar felsőoktatást képviseli a Nemzetközi Értelmi Együttműködés párizsi Intézetében tartott értekezleten (Réunion des Directeurs des Offices Universitaires Nationaux). Utána Algeriában a centennáriumi ünnepek alkalmából.
- 1931 képviseli Magyarországot a „Revue des Deux Mondes“ centennáriumi ünnepein.

- 1931 jún. 18—22. az egyetemet képviseli a Collège de France négyszázéves jubileumán.
- 1932 márc. 11. Berlin, Collegium Hung. : *Einführung in die „Nationographie“* ;
- 1932 márc. 13. Malmö (Svéd-magyar egyesület) : *Die Tragödie des Menschen* ;
- 1932 márc. 15. Stockholm (u. az az egyesület) : *u. az* ;
- 1932 márc. 17. Stockholmi Főiskola : *Einführung in die „Nationographie“* ;
- 1932 ápr. 5—12. Sorbonne : *La littérature et la vie* (4 előadás) ;
- 1932 ápr. Párizsi Magyar Diákegylet : *Tudomány és nemzeti propaganda* ;
- 1932 ápr. Nancy : *Le portrait du hongrois dans l'opinion étrangère*. Ez után kapta az előadó a nancy-i egyetem díszermét ;
- 1932 ápr. 22. München, Goethe-Gesellschaft : *Völkerporträts und Literaturforschung*.
- 1933 febr. 26. Párizs, Académie des Sciences morales et politiques : *Secrets d'atelier de l'abbé Prévost*.
- 1933 aug. 21. Varsó, történettud. kongresszus irod. szakosztályában előad (*Enregistrement des résultats acquis en matière d'histoire littéraire*) és elnököl.
- 1934 ápr. 12. Bruxelles, Institut des Hautes Etudes de Belgique : *Introduction à la litt. hongroise* ;
- 1934 ápr. 19. Lille, egyetem : *Madách* ;
- 1934 ápr. 15. Radio-Paris : *Voyageurs français en Hongrie* ;
- 1934 ápr. 23. Sorbonne : *Madách*, elnök : F. Baldensperger ;
- 1934 ápr. Rennes, *u. az* ;
- 1934 ápr. Rennes : *Le merveilleux dans la poésie française au XIXe s.* ;
- 1934 ápr. 26. Besançon, egyetem : *Madách*.
- 1935 szept. 18. Amsterdam, II. irodalomtört. kongresszus, amelynek titkára : *Les périodes littéraires et la psychologie collective*.
- 1936 márc. 13. Sorbonne : *Liszt écrivain romantique français* ;
- 1936 márc. 22? Dijon, egyetembarátok : *u. az* ;
- 1936 márc. 25. Lyon : *Madách* ;
- 1936 márc. 25. Radio Lyon : *Liszt à Lyon* ;
- 1936 márc. 26. Montpellier : *Liszt* ;
- 1936 márc. 31. Genova : *Madách* ;
- 1936 ápr. 2. Torino, Ist. fascista : *Madách* ;
- 1936 ápr. 3. Milano, Univ. catt. : *Madách*, Circolo filol. : *Liszt*.
- 1936 jún. 26—28. Tallinn, finn-ugor kongresszus : *A magyar irodalom világhelyezete* (magyarul, jún. 27).
- 1937 ápr. 9. Paris P. T. T. : *Vestiges hongrois en France* ;
- 1937 ápr. 10. Sorbonne : *La latinité du génie hongrois* ;
- 1937 ápr. 12. Rennes : *Liszt* ;
- 1937 ápr. 12. Rennes : *La ballade romantique* ;
- 1937 ápr. 14. Clermont-Ferrand : *Madách* ;
- 1937 ápr. 15. Aix-en-Provence : *Liszt* ;
- 1937 ápr. 20. Napoli, Istituto Orientale : *Latinità del genio ungherese* ;
- 1937 ápr. 26. Padova, R. Università : *La romanità della coltura ungherese* ;
- 1937 ápr. 27. Bologna, R. Università : *u. az*.
- 1938 febr. 13. Krakó, egyetem : *La ballade*.
Krakó, Lengyel-magyar egyesület : *Lengyelország a magyar irodalomban* (lengyelül) ;
- 1938 ápr. 2—3. Bruxelles, Institut des Hautes Etudes : *Le Drame poétique et philosophique en Hongrie* (2 előadás).
- 1938 máj. 6. Sorbonne : *Le Théâtre populaire* ;
- 1938 máj. Nice, Centre Univ. Méditerranéen : *La latinité du génie hongrois* (rádióval) ;
- 1938 máj. 14. Catania, Ist. di cultura fascista : *Madách*.
- 1938 aug. Zürich, történeztud.kongresszus : *Le Drame populaire et la société*.
- 1939 febr. 10. Radio-Paris : *Jules Verne et les nations*.
- 1939 márc. Nice, Centre Universitaire Méditerranéen, a magyar tanszék felavatása : *La littérature hongroise et la Méditerranée* ; *Pelóji* ; *Arany et Mistral* (3 előadás). (Az 1. rádióon is.)
- 1939 ápr. 24. Stockholmi Fil. Társ. : *Von der Volksdichtung zur Kunstdichtung*.

- 1939 máj. 15. Chambéry (a grenoble-i egyetem jubileuma alkalmával):
Rousseau et la Hongrie ;
- 1939 jún. Lyon, III. irodalomtört. kongresszuson, melynek titkára : *Les
ressorts psychologiques du groupement des genres.*
- 1940 ápr. 29. Trieste, Ist. di cultura fascista : *L'Ungheria sorella latina* ;
- 1940 máj. 3. Genova, Ist. di cultura fascista : *u. az* ;
- 1940 máj. 6. Roma, Amici dell'Ungheria : *u. az* ;
- 1940 máj. 7. Nápoli, Istituto Orientale : *u. az* ;
- 1940 máj. 10. Fiume, Ist. di cultura fascista : *u. az.*

b) Itthon.

Akadémia, 1923 : *Az intervokális mássalhangzók gyengülése* stb. 1. irodalomtörténeti kongresszus, 1931 ; Értelmi Együtműködés Nemzetközi Intézete, budapesti értekezlet, 1937 : *Le caractère romain* ; Kisfaludy Társaság, 1939 : *A magyar irodalom Európában* ; Felsőoktatási Egyesület, 1938 : *A szelekció kérdése* stb. Számos alkalommal a Tisza István Tudományos Társaságban, a Budapesti Szabadegyetemen, a Külügyi Társaságban, a debreceni Nyári Egyetemen, stb., a különböző népművelési tanfolyamokon, — Budapesten, Balatonlellén, Debrecenben, Hajdúböszörményben, Hajdúhadházon, Karcagon, Kassán, Kisújszálláson, Kolozsvárt, Komáromban, Léván, Losoncon, Miskolcon, Nyíregyházán, Pápán, Rozsnyón, Sopronban, Szombathelyen, Ungváron, stb.

Rádióelőadásai közt egy kötetre való megjelent *Ünnepnapok munkája* c. Felújította a „dialogues des morts“ műfaját *Eliziumi beszélgetések* c. (Rádió, 1938 ápr. 22-től).

Dr. Antal Ida, Berényi Zoltánné, leánygimnáziumi tanár, Mezőtúr :

- a) — FRANCIA OPERETTSZÖVEGEK A XIX. SZÁZADBAN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A BÉCSBEN ÉS MAGYARORSZÁGON ELŐADOTTAKRA. (Kézirat, 64 l.)
- d) — *A modern nyelvek tanítása középiskoláinkban.* (Kézirat.)
— *A szülő és az iskola.* (Kézirat.)

Dr. Berkovits József gimn. tanár, Debrecen :

- a) — DEBRECEN SZELLEMI ÉLETE ÉS A FRANCIA ÖSZTÖNZÉSEK.* Debrecen, 1934. 68 l.

Dr. Binder Irén leánygimnáziumi tanár, Újpest :

- a) — ADALÉKOK A PRAEPOSITIÓKBÓL ÉS ADVERBIUMOKBÓL ÖSSZETETT PRAEPOSITIÓK TANÁHOZ.* Karcag, 1927. 48 l.
- b) — *Die Urheimat der 1763—76 in das Temescher Banat abgegangenen Kolonisten.* Deutsche Hefte für Volks- u. Kulturbodenforschung, Jg. I Heft 5.

Dr. Bohuss Rózsa áll. gimn. tanár, Budapest, vallás- és közoktatásügyi minisztérium :

- a) — VICTOR TISSOT.* Debrecen, 1935. 67 l.

Bozóky Mária, *sub ausp. Gubernatoris dr.*, okl. középiskolai tanár, Budapest :

- a) — GERHART HAUPTMANN : „DER WEISSE HEILAND“ UND EDUARD STUCKER : „DIE WEISSEN GÖTTER“ . „Swemmel“, V. 3. Debrecen, 1940. 46 l.

Dr. Bruckner Lajos hadnagy, m. kir. honvédegyalagsági hadapródiskolai tanár, Sopron :

- a) — LES DEUX THARAUD, VUS PAR UN HONGROIS.* Debrecen, 1937.
- b) — *Bevezetés forradalmár költők módszertanába.* Új Sopron Vármegye, 1941 március.
- e) — Gino Rocca *Jack emigra c.* vígjátékának fordítása. 1941.

Dobler Géza egyet. gyakornok, Debrecen :

- b) — *Jean-Baptiste Rousseau a magyarországi török hadjáratokról.* Debreceni Szemle, 1941.

Dr. Dubizmay Izabella leánygimnáziumi tanár, Nyíregyháza :

- a) — DER KURSS ZU TEUTZE VON UNSER LIEBEN FRAWEN. „Swemmel“ IV. köt. 1—3. sz. Debrecen, 1938. 166 l.

Dr. Fazakas József áll. gimn. tanár, miniszterelnökségi előadó, Budapest :

- a) — LE THÉÂTRE DE MAURICE MAETERLINCK.* Debrecen, 1936. 47 l.

Dr. Gacsályi Sándor gimn. tanár, Nyíregyháza :

- b) — *A szimbolista költészet.* A nyíregyházi ág. h. ev. gimn. értesítőjében. Nyíregyháza, 1930.
 — *Klasszikusok és modernek.* U. o., 1932.
 — *Tanítsuk-e a második modern nyelvet?* Prot. Tanügyi Szemle, 1933.
 — *Középiskolai Tanáregyesületek Nemzetközi Szövetsége.* Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny, 1933.
 — *Általános műveltség és középiskola.* Prot. Tanügyi Szemle, 1934.
 — *A jegyelmezés.* U. o., 1935.
 — *Társadalmunk szelleme és az erkölcsi nevelés.* Századunk, 1935.
 — *Sport és művelődés.* U. o., 1937.
 — *A középiskolai tanárság társadalmi értékelése.* U. o., 1937.
 — *A módszer átalakulása a középiskolában.* A nyíregyházi ág. h. ev. gimnázium értesítőjében. Nyíregyháza, 1937.
 — *Szabadság és megkötöttség az iskolai nevelésben.* U. o., 1939.
 — *A verbalizmus és a tankönyvek.* U. o., 1941.

Gál Anna, Kertész Dánielné, okl. középisk. tanár, Budapest :

- d) — *Játékország fővárosa, Nürnberg.* Az Új Magyarország Vasárnapi Ujságjában.
 e) — JÓ VOLNA MÁR ŐSZINTÉN SZÓLNI. Versek. Budapest, Kéve, 1937. 48 l.
 — VÁLTOZATOK EGY TÉMÁRA. Versek. Budapest, a szerző kiadása. 1941. 48 l.
 — Szépirodalmi művek a Debrecen, Debreceni Független Ujság, Debreceni Polgár, Pesti Napló, Szabadság (Cleveland), Szabadság (Budapest), Új Idők, Új Magyarország c. lapokban.

Dr. Gáspár Margit ny. leánygimn. tanár, Budapest :

- a) — CSÍKY GERGELY ÉS A FRANCIÁK.* Debrecen, 1928. 58 l.
 e) — Versfordítások.

Dr. Gergely Mária-Magdolna okl. középisk. tanár, Debrecen :

- a) — LA RÉALITÉ VÉCUE DANS LES ROMANS DE GUERRE DES COMBATTANTS.* Debrecen, 1935. 106 l.

Dr. Gerlőtei Jenő, az Egyetemi Francia Intézethez beosztott gimnáziumi tanár, a Helicon szerkesztőségi titkára, Debrecen :

- a) — VERHAEREN. Debrecen, Helicon, 1941. 164 l.
 b) — *Az irodalmi mű végső eseményeinek előkészítése.* Debreceni Szemle, 1936.
 — *Die Vorausdeutung in der Dichtung.* Helicon, 1939.

- d) — *Szerelem a tizenhetedik század francia irodalmában.* Debreceni Szemle, 1936.
 — *Fesztűberő a művészetben.* Esztétikai Szemle, 1937.
 — *Goethéről.* Szellem és Élet, 1937.
 — *Székely Bertalan.* Debreceni Szemle, 1939.
 — *Verhaeren a hitvesi szerelemről.* U. o. 1940.
 — *Könyvismertetések, Helicon I—III. köt.*

Dr. Gonda László gimn. tanár, Debrecen :

- a) — **II. JÓZSEF TÜRELMI RENDELETE ÉS ANNAK IRODALMI HATÁSA** (egyetemi pályatétel, 1932, kézirat).
 d) — *Victor Hugo halálának 50. évfordulója.* Debreceni Független Ujság, 1936.

Dr. Hainiss Márta, Trón Zoltánné, okl. középiskolai tanár, Kecskemét :

- a) — **LE SUBJECTIVISME DE CHARLES D'ORLÉANS.*** Debrecen, 1939. 70 l.

Harsányi Zoltán gimn. tanár, Kisújszállás :

- d) — *Roger Martin du Gard : A vén Európa.* Kisújszállás és Vidéke, 1938.
 — *A felszabadulás évfordulóján Erdéllyel ünneplünk.* Református Jövő, 1941.
 e) — *Anyám.* Elbeszélés. U. o. 1941.

Dr. Hernádi (Heé) Lajos gimn. tanár, Szentes :

- a) — **FRANCIA DARABOK A DEBRECENI SZÍNPADON 1880-TÓL 1935-IG A HELYI LAPOK KRITIKÁINAK TÜKRÉBEN.** É. n., 63 l.

Horváth Ferenc okl. középisk. tanár, banktisztviselő, Budapest :

- d) — *Olaszországi riportok az Új Fehérvár c. lap 1936. évfolyamában.*

Kardos Tamás, *sub ausp. Gubernatoris dr.*, egyetemi tanársegéd, gimnáziumi tanár, Debrecen :

- a) — **AUBERON ET LES AUTRES FÉES.*** Debrecen, 1940. 78 l.

Kiss Ernő leánygimn. tanár, Miskolc :

- a) — **GIDE ET NIETZSCHE.** Debrecen, Bertók, 1936. 24 l.
 b) — *A százéves magyar társadalmi regény.* Debreceni Szemle, 1932.
 — *André Gide.* U. o., 1933.
 — *Paul Valéry és a történelem.* U. o., 1933.
 — *Egyszerű és bonyolult jellemek André Gide műveiben.* U. o., 1935.
 — *A Karthausi mint bölcséleti regény.* Debreceni Szemle, 1941.
 d) — *Csengery Vergiliusa.* Debreceni Szemle, 1932.
 — *A szegedi fiatalok művészeti kollégiuma.* U. o. 1932.
 — *Széchenyi görög műveltsége.* U. o. 1932.
 — *Az általános műveltség és a középiskola.* A miskolci református leánygimn. Ertesítőjében. Miskolc, 1936.
 — *Asszociációs kísérletek.* Protestáns Tanügyi Szemle, 1939.

- Szabó Dezső. Magyar Út, 1939.
- *Modern francia líra*. Debreceni Szemle, 1940.
- *Ex Oriente lux?* Budapesti Szemle, 1940.
- *Franciaországi hangok*. Protestáns Tanügyi Szemle, 1941.
- e) — Porubai Pál: **GYERTYALÁNG A TŰKÖRBEN**. Versek. Debrecen, 1935. 56 l.

Dr. Kiss Sándor okl. középisk. tanár, az IBUSz Menetjegyiroda tisztviselője, Budapest :

- a) — **KONT IGNÁC**. Debrecen, a szerző kiad., 1935. 32 l.

Kiszely Magda, dr. Baráth Tiborné, okl. középisk. tanár, Kolozsvár :

- a) — **VERNE GYULA MAGYAR NEMZETKÉPE**.* Debrecen. 65 l.

Dr. Kovács Edit, szászújfalusi Felszeghy Béláné, okl. középisk. tanár, Debrecen :

- a) — **BERLIOZ ET LA LITTÉRATURE**.* Debrecen, 1936. 44 l.

Dr. Kovács Máté, gyakorló gimnáziumi tanár, a debreceni Nyári Egyetem főtitkára, egyetemi lektor és tanársegéd, Debrecen :

- a) — **FAZEKAS MIHÁLY, A ROKOKÓ KÖLTŐ**. A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványai, VIII. kötet 3. füzet. Debrecen, 1940. 55 lap.
- **GVADÁNYI JÓZSEF : RONTÓ PÁL**. „Magyar Klasszikusok“. Budapest, Magyar Népművelők Társasága, 1941. 100 l.
- **FAZEKAS MIHÁLY : LUDAS MATYI ÉS MÁS KÖLTEMÉNYEK**. U. o., 1941. 100 l.
- b) — *Korszerű magyar élethivatás*. Országépítés, 1939. 2. sz.
- *Fazekas Mihály, a költő, élményvilága*. Pap Károly Emlékkönyv, Debrecen, 1939.
- *A magyar hivatástudat és a magyar parasztság*. Országépítés, 1939. 3. sz.
- *A rokokó költő képzelete*. Debreceni Szemle, 1940.
- d) — *Horváth János : A középkori magyar vers ritmusa*. Debreceni Szemle, 1929.
- *Ébred a lelkiismeret. Paul et Jean Lebourg : Les Consciénces se réveillent* c. könyvének ismertetése. Debreceni Szemle, 1929.
- *Belohorszky Ferenc : Bessenyei és a filozófus*. Debreceni Szemle, 1930.
- *Eckhardt Sándor : Magyar-francia szótár*. Protestáns Szemle, 1935.
- *Erdélyi regények*. Debreceni Szemle, 1936.
- *Regény a régi Debrecenről*. Debreceni Szemle, 1936.
- *A magyar önszemlélet új útjain*. Magyar Lélek, 1940.

Könyves (Kubek) Edit gimn. tanár, Budapest :

- d) — Francianyelvű kísérőcikk dr. Németh Antal *Az Ember Tragédiája* stb. és *Bánk bán* stb. c. színpadtörténeti műveihez.
- e) — Több magyar író verseinek és novelláinak fordítása franciára, francia folyóiratok és antológiák számára.

Környei Molnár György gimn. tanár, Ungvár :

- d) — *Ady és D'Annunzio*. Kárpáti Magyar Hírlap, 1940 dec. 11.

Dr. László Erzsébet okl. középiskolai tanár, Budapest :

- a) — FRANCIA HATÁSOK A „HÉT“ C. FOLYÓIRATRA.* Debrecen, 1937. 77 l.

Losonczy Géza okl. középisk. tanár, hírlapíró, Budapest :

- d) — Irodalmi és kritikai cikkek budapesti napilapokban.

Losányi Gyula gimn. tanár, Nyíregyháza :

- d) — Cikkek a Nevelésügyi Szemlében és az Országos Középiskolai Tanár-egyesületi Közlönyben.

Lovas Ilona, Újvári Pálné, állami leánygimn. tanár, Budapest :

- b) — *Jules Claretie és a magyar zene*. Debreceni Szemle, 1928.
— *A negyven év előtti Debrecen két útleírás tükrében*. Debreceni Szemle, 1930.
- d) — *Baltazár Dezső püspök a Párizsi Magyar Református Misszió körében*. Vasárnap, 1930.
— *Pintér Jenőről*. Az állami Erzsébet Nőiskola évkönyve, 1938—39.
— *Pintér Jenő*. U. o. 1940—41.

Dr. Magyar Éva okl. középisk. tanár, Debrecen :

- a) — JEAN SARMENT.* Karcag, 1936. 88 l.

Dr. Magyar Zoltán keresk. középisk. tanár, Debrecen :

- a) — A MAGYARORSZÁGI FRANCIASÁG.* Debrecen, 1932. 120 l.
— FRANCIA KERESKEDELMII LEVELEZÉSI MŰSZÓTÁR. Debrecen, a szerző kiadása, 1940. 170 l.

Dr. Mészáros Vendel gimn. tanár, Szolnok :

- a) — LE GAMIN DANS LA LITTÉRATURE FRANÇAISE. Debrecen, 1934. 47 l.

Molnár Ferenc okl. középisk. tanár, keresk. vállalati tisztviselő, Budapest :

- d) — Kisebb cikkek az *Exodus* almanachjában.

Molnár József gimn. tanár, szerkesztő, Hajdúnánás :

- a) — A SUBICH-NEMZETSÉGBŐL SZÁRMAZÓ BREBIRI MELITH CSALÁD VÁZLATOS TÖRTÉNETE. Hajdúnánás, 1939. 85 l.
- b) — *Jókai első párizsi útja*. Debreceni Szemle, 1930.
— *Szólásmagyarázatok* : Csefkó Gyula könyvének ismertetése. U. o., 1930.

- *Jókai második párizsi útja*. U. o., 1931.
 - *Jókai véleménye a párizsi színházról*. U. o., 1932.
 - *Toldy Ferenc levele Edouard Sayoushoz*. U. o., 1932.
 - *Jókai Versailles-ban*. U. o. 1932.
 - *Debrecen egy XVIII. századvégi útleírásban*. U. o., 1934.
 - *Görög Demeter és kiadatlan levelei*. U. o., 1938.
 - *Petőfi és Arany a nép ajkán*. U. o., 1938.
 - *Jármy Tamás levele*. U. o., 1938.
 - *A „Magasin pittoresque“ magyar vonatkozásai*. U. o., 1938.
 - *Adalékok Debrecen multjához*. U. o., 1939.
 - *Egy parasztcsalád leszármazása és kapcsolatai*. Magyar Családtörténeti Szemle, 1940 és kny.
- d) — *Magyar nyelvoktatás Párizsban*. Debreceni Ujság, 1931. XI. 22.
- *A néprajzi gyűjtés mesterfogásai*. Bajtárs, 1933.
 - *Hagyománymentés*. Hajdúnánási Ujság, 1936. 11. sz. és 1938. 5. sz.
 - *A harmincéves Nyugat*. U. o. 1937. 5. sz.
 - *A Benkő-családról*. U. o. 1937. 13. sz.
 - *Görög Demeter*. U. o. 1937. 14. sz.
 - *Régi magyar hölgyek*. U. o. 1937. 17. sz.
 - *Egy nánási temető hagyományai*. U. o. 1937. 19—20. sz.
 - *A cigányokról és a zenéről*. U. o. 1937. 21., 22. sz.
 - *Balmazújváros*. U. o. 1937. 24. sz.
 - *Halottsiratók Nánáson*. U. o. 1937. 34. sz.
 - *Nyírbátor*. U. o. 1937. 25—26. sz.
 - *A hajdúnánási református egyház műkincsei*. U. o. 1937. 43. sz.
 - *Régi kézimunkák nyomában*. U. o. 1937. 46. sz.
 - *Kölcsey Ferenc*. U. o. 1937. 48. sz., 1938. 18., 31., 33., 47. sz.
 - *Egy francia tudós és a magyar falu*. U. o. 1937. 51. sz.
 - *Hajdúnánási határnevek és azok hagyományai*. A hajdúnánási református gimnázium 1937—38. évi Értesítőjében. Hajdúnánás, 1938.
 - *A halott és eltakarítása Hajdúnánáson*. Ethnographia—Népélet, 1938.
 - *Néprajzi adalékok*. U. o. 1938.
 - *Régi lizsántúli családokról*. Magyar Családtört. Szemle, 1938.
 - *Adalékok Nánás megismeréséhez*. Hajdúnánási Ujság, 1938. 2., 5—17., 19., 20., 22., 25., 28., 37., 38., 40. sz.
 - *Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város adattára*. U. o. 1938. 3. sz.
 - *A hajdú mult*. U. o. 1938. 21. sz.
 - *Hajdú múzeum*. U. o. 1938. 48. sz.
 - *A hajdúkról*. U. o. 1938. 51., 52. sz.
 - *Karácsonyi hagyományok Nánáson*. U. o. 1938. 53. sz.
 - *Újévi szokások Nánáson*. U. o. 1938. 54. sz.
 - *Emlékezzünk régiokról*. U. o. 1939. 1., 3—9. sz.
 - *Kovács Miklós*. U. o. 1939. 17., 22. sz.
 - *Kiskúnhalasról*. U. o. 1939. 28., 29. sz.
 - *Hidy György testamentuma*. Magyar Nyelv, 1939.
 - *Hagyománymentés. Gimnáziumi múzeum. Kovács Miklós*. A hajdúnánási református gimnázium 1938—39. évi Értesítőjében. Hajdúnánás, 1939.
 - *A Csengerújaluból származó egyik Osváth-családról*. Magyar Családtört. Szemle, 1939.
 - *Családtörténeti adatok Hidy György memoriáléjából*. U. o. 1940.
 - *Adalékok a Lengyel-család történetéhez*. U. o. 1940.
 - *Adalékok a Sepsimartonosi Gyujtó-család történetéhez*. U. o. 1940.
 - *Néprajzi gyűjtőmunka*. Ethnographia—Népélet, 1940.
 - *A népi gazdálkodás ősi formái*. Hajdúnánási Ujság, 1940. 20. sz.
 - *Daróczy Ambrus*. U. o. 1940. 22. sz.
 - *Osváth Eszter*. Híd, 1941. 36. sz.
 - *Zsidókérdés a mult században*. (Eötvös és Kúthy.) Új Vetés, IX. 9. sz.

- *Néhány tiszántúli nemes családról.* Magyar Családtörténeti Szemle, 1941.
- *Adatok a Csengeri Barcsay-család történetéhez.* U. o. 1941.
- *Vásárosnaményi Eötvös Miklósné halála.* U. o. 1941.
- Számos kisebb cikk ugyanezekben a lapokban.

Dr. Molnár Károly tisztviselő, Budapest :

- a) — CHARLES-LOUIS CHASSIN, HISTORIEN FRANÇAIS DE LA HONGRIE. Avec une étude historique et des lettres inédites.* Debrecen, 1938. 64 l.

Dr. Molnár Pál református gimn. igazgató, Máramarossziget :

- a) — BER CZIK ÁRPÁD, A DRÁMAÍRÓ. Irodalomtörténeti Füzetek, 46. sz. Budapest, 1932. 64 l.
- DEBRECEN A MAGYAR IRODALOM TÖRTÉNETÉBEN. Debrecen, Bertók, 1941. 160 l.
 - DEBRECEN A RÉGI MAGYAR IRODALOMBAN. Magyar Irodalmi Ritkaságok, 56. sz. Budapest, 1941. 175 l.
- b) — *Berlini színházak.* Napkelet, 1931.
- *Az auditív módszer a modern nyelvek tanításában.* Kny. „Pallas Debrecina.” Debrecen, Bertók, 1936.
 - *Kölcsey és Debrecen.* Debreceni Szemle, 1939.
 - *Debrecen irodalmi életének útja.* A Pap Károly Emlékkönyvben. Debrecen, 1939.
 - *Debrecen a magyar irodalom történetében.* A Vármegyei Szociográfiák Debrecen albumában. Budapest, 1940.
- d) — Kiseb b cikkek és könyvismertetések a Debreceni Szemle, Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny, Prot. Tanügyi Szemle, Ungarische Jahrbücher, Hajnalodik, Új Vetés c. lapokban.

Némédi Lajos, *sub ausp. Gubernatoris dr.,* gimn. tanár, Debrecen :

- a) — A NÉMETSÉG MAGYAR SZEMMEL. „Swemmel” II. köt. 3. sz. Debrecen, 1935. 108 l.
- DAS GESAMTDEUTSCHTUM IM UNGARISCHEN BLICKFELD. U. o. V. köt. 1—2. sz. Debrecen, 1938. 146 l.
- b) — *Adalék a XVIII. század magyar stílustörténetéhez. Péczeli és Szilágyi Henriade-fordítása.* Kny. „Pallas Debrecina.” Debrecen, Bertók, 1936.
- *Szellemi őskutatás.* Debreceni Szemle, 1937.
 - *A mai német irodalom.* (Vázlat.) Kny. Új Debrecen. Debrecen, 1938.
 - *A Kártigám nyelvéről. Mészáros purizmusa.* A Pap Károly Emlékkönyvben. Debrecen, 1939.
 - *Das Deutschtum im ungarischen Blickfeld.* Ung. Jahrb., 1940.
 - „*Milyen a magyar?*” Rónay Jácint magyarságképe 1847-ből. Magyar Szemle, 1941.
 - *Hanns Johst. Költő a kor áramában.* Debreceni Szemle, 1941.

- d) — *A keresztyénség és Németország*. Református Diákmozgalom, 1937.
 — Bírálatok a Südostdeutsche Forschungen IV. évf. 2. füzetében.
 — *Ungarische Sprachästhetik*. Ung. Jahrb. XX. köt. 3. sz.

Nyársapáti Károly gimn. tanár, Nagyvárad :

- a) — **MAGYAR NYELVKÖNYV.**¹
 — **MAGYAR SZÉPIRODALOM LENGYEL NYELVEN.**¹
 d) — Cikkek a Magyar Nemzet c. napilapban.

Olasz-Szabó Mihály gimn tanár, Hajdúböszörmény :

- b) — *Móricz Zsigmond*. Kny. „Pallas Debrecina.” Debrecen, Bertók, 1936.
 d) — Könyvismertetések a Debreceni Szemlében.

Dr. Pogány Iona Sztankay Lászlóné okl. középisk. tanár, banktisztviselő :

- a) — **JEAN LAHOR, L'HOMME ET L'ŒUVRE.*** Debrecen, 1935. 74 l.

Rózsa Lenke keresk. középisk. tanár, Debrecen :

- e) — Gabriel Gobron *La Hongrie mystérieuse* c. művének fordítása (kézirat).

Dr. Szilágyi Béla keresk. középisk. tanár, Nagyvárad :

- a) — **A DEBRECENI SZÍNÉSZET ÉS SZÍNHÁZ TÖRTÉNETE** 1796—1880. Debrecen, 1938. 62 l.

Varga József iparisk. tanár, Nyíregyháza :

- d) — Kisebb cikkek napilapokban és cserkészfolyóiratokban.

Dr. Varga Károly gimn. tanár, Budapest :

- a) — **SZABÓ DEZSŐ MELLETT VAGY ELLENE?** Debrecen, Bertók, 1935. 100 l.
 b) — *Szabó Dezső ideológiája*. Debreceni Szemle, 1933.
 — *Krudy Gyula*. U. o., 1937.
 — Cikkek a Szabolcsi Szemlében (1940, 1941).
 e) — Japáni versek fordítása. Új Magyarország, 1941.

Dr. Vasady László kegyesrendi tanár, Nagykanizsa :

- d) — Kisebb cikkek a Zalai Közlönyben (1939—1940).

¹ Pontosabb adatok nem állnak rendelkezésünkre.

T Á R G Y M U T A T Ó

- Ábrányi Emil 6.
 Ady 19.
 an'icipáció 16.
 antológiák 7, 11.
 Apraxin Júlia 6.
 Arany 11, 13, 20.
 Ariosto 7.
 Auberon 17.
 Bacsányi 7.
 ballada 13.
 (Beksics) 6.
 beleélés 8.
 Berczik 21.
 Berlin 21.
 Berlioz 18.
 Bernard, Thalès, 6.
 Bessenyei 7.
 Bethlen Miklós 6.
 (Boileau) 11.
 Brenner, l. Prévost.
 Burchiello 11.
 (Cagnoli) 7.
 Cassone 7.
 Charles d'Orléans 17.
 Chassin 21.
 cigányok 6, 11.
 Claretie 19.
 Coppée 5.
 Csiky Gergely 16.
 csodás elem 9, 13.
 D'Annunzio 19.
 Debrecen 6, 9, 15, 17,
 19—22.
 Debreceni Szemle 12 stb.
 Destouches 5.
 detektívregény 8.
 diákok 9, 10, 12.
 Diderot 5.
 dinamizmus 9.
 Duhamel 5, 10, 11.
 Dürer 11.
 egyetemes irodalom 8, 9.
 egyetemi kérdések 10.
 együttműködés 8, 9, 12.
 előadások 12—14.
 Elíziumi beszélgetések
 14.
 emigráció 5.
 Endre és Johanna 6.
 (Eötvös) 17.
 Erdély 7, 11.
 érték 8.
 farce 5.
 Faust 5.
 Fazekas Mihály 18.
 feszítőerő 17.
 fordítás 9, 11.
 Fort 11.
 Földközi-tenger 13.
 Franciaország 10, 12, 13.
 franciaság, magyaror-
 szági, 19.
 Fráter György 6.
 gamin 19.
 Gide 17.
 Gobron 22.
 Goethe 5, 7, 17.
 Görög Deméter 20.
 Grillparzer-Gesellschaft
 6.
 Gvadányi 18.
 háborús regény 16.
 hajdúk 20—21.
 hangtan 5, 14.
 hangulat 9.
 Hauptmann 15.
 Helicon 12 stb.
 helyesírás 5.
 Hét 19.
 Hugo 5, 6, 11, 17.
 irodalomelmélet 8—9,
 12—13.
 iskolánkivüli népműve-
 lés 9, 10, 11.
 Iskolánkivüli Népműve-
 lés 12.
 Jármly 20.
 jellemrajz 8.
 Johst 21.
 Jókai 6, 7, 18, 20.
 József, II., 18.
 Katona 7.
 kereskedelmi levelezés
 19.
 „kisebbségi irodalom“ 7.
 Kisfaludy Sándor 8.
 „kis nemzet“ 10.
 kongresszusok 12, 13.
 Kont Ignác 18.
 korszakok 8, 13.
 Kossuth 6.
 Kölcsey 21.
 könyv 10, 12.
 könyvdráma 13.
 környezet
 középkor 18.
 Krudy 22.
 kultúrdiplomácia 9, 10.
 Labiche 11.
 Lahor 22.
 latinság (rómaiság) 7,
 10, 13, 14.
 Leffler Béla 11.
 Lenau 7.
 Lengyelország 13.
 líra, modern francia, 18.
 Liszt 5, 6, 8, 13.
 Madách 6, 7, 11—13.
 Maeterlinck 16.
 Magyar Lélek 12 stb.
 Mészáros Ignác 21.
 Mikes 11.
 Mistral 13.
 mitológia 8.
 Molière 6, 11.
 Móricz Zsigmond 22.
 Musset 5, 11.
 műfajok 9, 13, 14.
 művészet 8.
 Németh Antal 18.
 németség 21.
 Nemzeti Múzeum 6.

- Nemzeti Színház 6, 7.
 nemzetkép 8, 9, 10,
 12—13, 18, 21.
 népköltészet 13.
 néprajz 20, 21.
 „népszerű irodalom“ 8.
 népszínmű 8, 13.
 Nietzsche 17.
 Nyári Egyetem 9, 10,
 12.
- olvasó 8.
 operett 15.
 Ossian 8.
- pásztorjáték 11.
 Péczely 21.
 Petőfi 6, 7, 13, 20.
 Petrarca 7.
 Poe 8.
 prepozíciók 15.
 Prévost abbé 5, 6, 13.
 provençal 6.
- Racine 11.
 rádió 10, 11 stb.
 realizmus 8.
- renaissance-vígjáték 5.
 Ritter, William, 6.
 Rocca, Gino, 15.
 rokokó 18.
 Romaines 6, 11.
 romanticizmus 7, 11.
 Rónay Jácint 21.
 Rousseau, J.-B., 15.
 Rousseau, J.-J., 5, 13.
- (Sand, George) 5.
 Sarment 19.
 Sayous 20.
 Schelandre 5.
 Shakespeare 5.
 spanyol 6.
 stílusváltás 9.
 Stucker 15.
 Szabó Dezső 22.
 (Szabó Lőrinc) 11.
 szelekció 10, 14.
 Szent István 11.
 szerkezet 9.
 Szilágyi Sámuel 21.
 szimbolizmus 16.
 szuggesztívó 5.
- telepítés 15.
 Termini 7.
 terminológia 8.
 Tharaud 15.
 Theuriet 6.
 Tissot 15.
 Toldy Ferenc 20.
 Tormay Cecil 6, 7.
 történelem 9.
- Uránia 7.
 utazók 6, 13.
- Valéry, Paul, 11, 17.
 Valéry-Larbaud 11.
 vampirizmus 6.
 városi kultúra 10.
 Verhaeren 16, 17.
 Verne 5, 10, 13, 18.
 vers 11.
 Viau, Théophile de, 5.
 vígjáték 5.
 Világirodalmi Lexikon 5
 (Voltaire) 21.
- Walther von der Vogel-
 weide 11.

